VILNIAUS UNIVERSITETAS MATEMATIKOS IR INFORMATIKOS FAKULTETAS PROGRAMŲ SISTEMŲ KATEDRA

Keleivių kontrolės paieškos programėlė AVOID A TICKET

Programų sistemų inžinerija

Atliko: 2 kurso 5 grupės studentai

Elena Reivytytė (parašas)

Matas Šilinskas (parašas)

Kasparas Taminskas (parašas)

Aidas Vaikšnoras (parašas)

Tadas Žaliauskas (parašas)

Darbo vadovas: dr. Vytautas Valaitis (parašas)

Anotacija

Šis dokumentas skirtas Vilniaus universiteto Programų sistemų 2 kurso Programų sistemų inžinerijos II modulio pirmąjam iš trijų laboratorinių darbų atlikti.

TURINYS

ANOTACIJA	I
ĮVADAS	3
1. POREIKIAI	4
2.1. Funkciniai reikalavimai 2.2. Nefunkciniai reikalavimai 2.2.1. OS reikalavimai 2.2.2. Sąveikos su kitomis programomis reikalavimai 2.2.3. Programavimo aplinkos reikalavimai 2.2.4. Tikslumo reikalavimai 2.2.5. Aptarnavimo ir priežiūros reikalavimai	5 6 6 7 7 8 8
3.1. Esybių diagrama 3.2. Reikalavimų - esybių atsekamumo matrica 3.3. Žodynas	11 11 13 14 15 16 17 17 17 18 19 19
REZULTATAI IR IŠVADOS	22
PRIEDAI	

Įvadas

Dokumente pateikiamas projektuojamos sistemos funkcinių ir nefunkcinių reikalavimų rinkinys, kuris neįeina į ICONIX proceso eigą, taip pat - ICONIX programų kūrimo proceso pirmojo etapo aprašas, kuriame aprašoma statinė programos struktūra, išreikšta supaprastinta klasių diagrama, kurioje yra tik agregacijos ir generalizacijos ryšiai, ir panaudojamumo atvejų tekstai, nurodantys, kaip sistema turi funkcionuoti. Šiame etape pateikiamas projektuojamos sistemos modelis tebėra verslo abstrakcijų lygmenyje, todėl išreikštų sistemos dalių (atributų, metodų, kitų sąveikos elementų) čia nenurodoma.

Programų sistemos pavadinimas

Programėlės pavadinimas AvoidATicket išvertus iš anglų kalbos reiškia "Nepirk bilieto be reikalo"

Dalykinė sritis

Programėle, kurioje viešojo transporto keleiviai gali dalintis informacija apie vykdomas viešojo transporto bilietų patikras.

Probleminė sritis

Programėlė yra skirta padėti klientams sutrumpinti kelionių laiką parodant, kuriose vietose keleivių kontrolė tikrina autobusus.

Vartotojas

Klientas - bet kokio amžiaus žmogus, kuris turi išmanųjį telefoną ir naudojasi miestinių autobusų teikiamomis paslaugomis.

Darbo pagrindas

Tikslas ištirti rinką galimam programėlės vystymui. Taip pat programėlės projektavimas teoriniame lygmeny siekiant supaprastint programavimo darbus.

Darbo pagrindas

Elena Reivytytė 20% Aidas Vaikšnoras 20% Kasparas Taminskas 20% Tadas Žaliauskas 20% Matas Šilinskas 20%

1. Poreikiai

- 1. Vartotojas gali prisijungti, atsijungti ir registruotis prie programėlės.
- 2. Vartotojas turi galimybę prisijungti naudojantis "Facebook" paskyra.
- 3. Vartotojas gali keisti registracijos metu įvestus duomenis: vardą, pavardę, el. paštą, slaptažodį, prisijungimo vardą.
- 4. Vartotojas gali pridėti žymeklį, nurodantį vietą, kurioje yra kontrolė netoliese nuo jo esančiu atstumu (1500 metrų).
- 5. Vartotojas balsuodamas gali patvirtinti arba paneigti, kad žymeklio vietoje stovi keleivių kontrolė.
- 6. Vartotojas gali sekti dominančius transporto maršrutus ir realiu laiku stebėti, kuriose maršruto stotelėse stovi kontrolė.
- 7. Vartotojas gali peržiūrėti kitų vartotojų padėtus žymeklius.
- 8. Vartotojas gali palikti komentarą apie žymeklį.
- 9. Vartotojas gali perskaityti D.U.K. programėlėje.
- 10. Vartotojas gali užduoti klausimą.
- 11. Administratorius gali keisti kiekvieno vartojo vardą, pavardę, el. paštą, slaptažodį, prisijungimo vardą.
- 12. Administratorius gali pridėti naują vartotoją ir administratorių.
- 13. Programėle turi būti anglų kalba.
- 14. Padėti žymekliai rodomi tik tam tikrą laiko tarpą.
- 15. Administratorius gali ištrinti bet kurį vartotojo pažymėtą žymeklį.
- 16. Išjungus programėlę, vartotojas liekas prisijungęs.

2. Reikalavimai

Šio skyriaus turinys neįeina į ICONIX proceso aprašą, tačiau yra neišvengiamas norint užtikrinti užsakovo poreikių įgyvendinimą.

2.1. Funkciniai reikalavimai

Šiame skyriuje pateikiami sistemos funkciniai reikalavimai, t.y. pagrindinės sistemos atliekamos funkcijos, konkretūs jų aprašymai. (Žr. 1 lentelė)

1 lentelė. Funkciniai reikalavimai.

Funkciniai	Funkciniai reikalavimai:							
Numeris	Reikalavimas	Svarba						
FR1	Įsijungęs programėlę, vartotojas gali: 1. registruotis 2. prisijungti 3. neteisingai įvedęs duomenis, vartotojas gali pasitaisyti	Būtina						
FR2	 Žr. skyrius poreikiai, 1 punktas Prisijungęs vartotojas gali atsijungti. Žr. skyrius poreikiai, 1 punktas 							
FR3	Vartotojas gali prisijungti naudodamas "Facebook" paskyrą. <i>Žr. skyrius poreikiai, 2 punktas</i>	Būtina						
FR4	Savo paskyroje vartotojas gali keisti: 1. slaptažodį 2. vardą 3. pavardę 4. prisijungimo vardą 5. el. paštą Žr. skyrius poreikiai, 3 punktas	Būtina						
FR5	Vartotojas gali pridėti žymeklį, nurodantį vietą, kurioje yra kontrolė netoliese nuo jo esančiu atstumu. <i>Žr. skyrius poreikiai, 4 punktas</i>	Būtina						
FR6	Vartotojas gali balsuoti ar žymeklis yra klaidingas ar ne. Žr. skyrius poreikiai, 5 punktas	Būtina						
FR7	Vartotojas Vartotojas gali sekti dominančius transporto maršrutus ir realiu laiku stebėti, kuriose maršruto stotelėse stovi kontrolė. Žr. skyrius poreikiai, 6 punktas	Būtina						

1 lentelė. Funkciniai reikalavimai.

	V	
ED 0	Vartotojas gali peržiūrėti kitų vartototojų padėtus žymek-	D=
FR8	lius.	Būtina
	Žr. skyrius poreikiai, 7 punktas	
FR9	Vartotojas gali palikti komentarą prie žymeklio.	Būtina
	Žr. skyrius poreikiai, 8 punktas	Datina
FR10	Vartotojas gali perskaityti D.U.K. pačioje programėlėje.	Būtina
FKIU	Žr. skyrius poreikiai, 9 punktas	Duuna
ED 1 1	Vartotojas gali užduoti klausimą pačioje programėlėje.	D54:40
FR11	Žr. skyrius poreikiai, 10 punktas	Būtina
	Administratorius gali pakeisti bet kurio vartotojo:	
	1. slaptažodį	
	2. vardą	
FR12	3. pavardę	Būtina
	4. prisijungimo vardą	
	5. el. paštą	
	Žr. skyrius poreikiai, 11 punktas	
	Administratorius gali pridėti naują vartotoją arba administ-	
FR13	ratorių.	Būtina
	Žr. skyrius poreikiai, 12 punktas	
	Padėti žymekliai rodomi 1h 30min skaičiuojant nuo padėji-	
FR14	mo laiko, o vėliau yra automatiškai ištrinami.	Būtina
	Žr. skyrius poreikiai, 14 punktas	
ED 17	Administratorius gali ištrinti visus žymeklius.	D=2*
FR15	Žr. skyrius poreikiai, 15 punktas	Būtina
ED 17	Išjungus programėlę, vartotojas liekas prisijungęs.	D=21
FR16	Žr. skyrius poreikiai, 16 punktas	Būtina

2.2. Nefunkciniai reikalavimai

Šiame skyriuje pateikiami nefunkciniai reikalavimai sistemoms, t.y. reikalavimai, tiesiogiai nesusiję su sistemos atliekamomis funkcijomis.

2.2.1. OS reikalavimai

2 lentelė. Nefunkciniai OS reikalavimai

OS reikalavimai:						
Numeris	Reikalavimas	Svarba				

2 lentelė. Nefunkciniai OS reikalavimai

NFR1	NFR1 Programėlė turi būti palaikoma Android (nuo 4.0 versijos) įrenginiuose	
NFR2	Programėlė palaikoma iOS (nuo 8.0 versijos) įrenginiuose.	Pageidautinas
NFR3	Aplikacija turi būti pasiekiama ir be išmanaus telefono - per naršyklę	Būtina
NFR4	Išmanusis renginys turi turėti GPS modulį.	Būtina
NFR5	Išmanusis įrenginys turi turėti prieigą prie interneto	Būtina

2.2.2. Sąveikos su kitomis programomis reikalavimai

3 lentelė. Nefunkciniai sąveikos su kitomis programomis reikalavimai

Sąveikos su kitomis programomis reikalavimai:								
Numeris	Reikalavimas	Svarba						
NFR6	Facebook ir Google api vartotojo autorizacijai	Būtina						
NFR7	Aplikacija reikalauja GPS prieigos teisių.	Būtina						
NFR8	Aplikacija reikalauja priegos prie mobiliojo interneto, jei neprisijungta prie Wi-Fi.	Būtina						
NFR9	Google api žaidimo vietos nustatymui.	Būtina						

2.2.3. Programavimo aplinkos reikalavimai

4 lentelė. Nefunkciniai programavimo aplinkos reikalavimai

Programavimo aplinkos reikalavimai:									
Numeris	Svarba								
NFR10	Programėlė kuriama C# programavimo kalba.	Būtina							
NFR11	Kodo versijavimui ir dalinimuisi naudojama Github repozitorija.	Būtina							

2.2.4. Tikslumo reikalavimai

5 lentelė. Nefunkciniai tikslumo reikalavimai duomenų saugojimui

Tikslumo reikalavimai duomenų saugojimui:								
Numeris	Svarba							
NFR12	Vartotojo informacijai skiriama: 1. vardui, pavardei ir prisijungimo vardui - 15 simbolių 2. slaptažodžiui - 20 simbolių 3. el. paštui - 60 simbolių	Būtina						

5 lentelė. Nefunkciniai tikslumo reikalavimai duomenų saugojimui

NFR13	Vartotojo prisijungimo vardas ir slaptažodis turi susidaryti bent iš 5 simbolių.	Būtina
NFR14 Kiekvieno vartotojo slaptažodis privalo turėti bent vieną di- džiąją raidę ir bent vieną skaičių.		Būtina
NFR15	NFR15 Vartotojo prisijungimo vardas turi būti unikalus.	
NFR16	Programėlėje esantis tekstas rašomas anglų kalba. Žr. skyrius poreikiai, 13 punktas	Būtina

2.2.5. Aptarnavimo ir priežiūros reikalavimai

6 lentelė. Nefunkciniai aptarnavimo ir priežiūros reikalavimai

Aptarnavimo ir priežiūros reikalavimai:							
Numeris	Reikalavimas	Svarba					
	Į vartotojo užduodamus klausimus darbo metu turi būti at-						
NFR17	sakyta ne vėliau nei per valandą, o ne darbo metu ne vėliau	Pageidautina					
	nei per 12 valandų.						
	Praplėtus sistemos funkcionalumą, būtina testuoti atnauji-						
NFR18	nimus, kad būtų užtikrinta programėlės sklandi veikla, prieš	D54: o					
NFK18	leidžiant jais naudotis registruotiems vartotojams, svečiams	Būtina					
	ir administratoriui.						
NFR19	Testai turi padengti 80% kodo.	Būtina					
NFR20	Programėlę galima atsinaujinti per Google Play.	Būtina					

2.2.6. Dalykinės srities metaforų reikalavimai

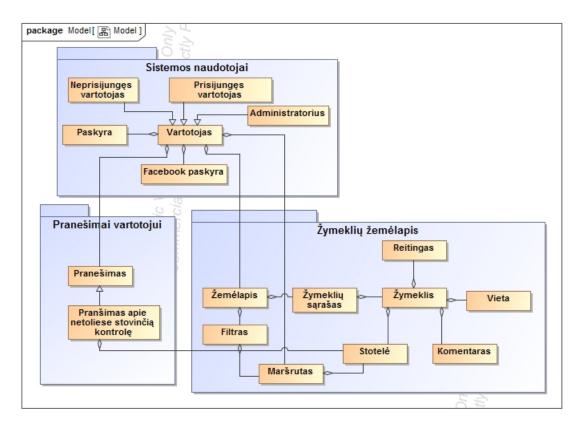
7 lentelė. Nefunkciniai dalykinės srities metaforų reikalavimai

Dalykinės srities metaforų reikalavimai:								
Numeris	Svarba							
NFR21 Žymeklių duomenys (koordinates ir padėjimo laikas) saugomi duomenų bazėje.		Būtina						
NFR22	Vartotojas gali padėti ne daugiau 10 žymeklių per dieną.	Būtina						

3. Statinė programų sistemos struktūra

Šiame skyriuje pateikiamas statinis dalykinės srities modelis, kurio esybės yra verslo modelio abstrakcijų lygmenyje, nėra jokių detalizuotų ir išreikštinių projektuojamos sistemos elementų.

3.1. Esybių diagrama

1 pav. Esybių diagrama

3.2. Reikalavimų - esybių atsekamumo matrica

Pateikiama matrica padeda užtikrinti, jog kiekvienas reikalavimas yra padengtas kuria nors verslo esybe, taip pat garantuoja, kad neturime jokių perteklinių sistemos esybių. (Žr. 2 pav.)

			Esyl	nės.													$\neg$
		$\vdash$	Loyi	JC3.			av-										$\overline{}$
			Neprisijungęs vartotojas	Prisijungęs vartotojas	Administratorius	Paskyra	Pranešimas apie netoliese stovinčią kontrolę	Pranešimas	Žemėlapis	Filtras	Maršrutas	Žymeklių sąrašas	Stotelė	Žymeklis	Reitingai	Vieta	Komentaras
Reikalavimai:			2	3	3	5	1	2	Ž 2	1	2	3	2	2	2	5	1
FR 1.1	Galimybė registruotis	1	X	3	3	J	-	-		-	-	3		-		-	
FR 1.1	Galimybė registruotis Galimybė prisijungti	2	x			Х											$\vdash$
FR 1.2	Galimybė atsijungti	2	^	×		×											$\vdash$
FR 4	Galimybė keisti savo prisijungimo duomenis	2		x		×											$\vdash$
FR 5	Galimybė pažymėti netoliese esančią stotelę, kurioje yra kontrolė	3		<u> </u>		_	x			_			X			Х	$\vdash$
FR 6	Galimybė pazyrileti rietoliese esaricią stotelę, kurioje yra kontrole Galimybė peržiūrėti kitų vartotojų padėtus žymeklius	2					<u> </u>		X			X	<u> </u>			^	$\vdash$
FR 7	Galimybė pridėti maršrutą į sekamų maršrutų sąrašą	2							<u> </u>	X	x	<u> </u>					$\vdash$
FR 8	Galimybė prideti marsitutą į sekamų maršrutų sąrasą Galimybė peržiūrėti ar sekamų maršrutų stotelėse nėra kontrolės	2								^	x	X	X				$\vdash$
FR 9	Administratorius gali keisti vartotojo prisijungimo duomenis	2			X	X					<u> </u>	<u> </u>	_				$\vdash$
FR 10	Administratorius gali pridėti naują vartotoją ar administratorių	1			X												$\vdash$
FR 11	Galimybė matyti kitų vartotojų padėtus žymeklius	2			<u> </u>				X			X					$\vdash$
FR 12	Galimybė balsuoti ar žymeklis klaidingas, ar ne	1							<u> </u>			<u> </u>		$\vdash$	X		$\vdash$
FR 13	Galimybė palikti komentarą prie žymeklio	1													<u> </u>		X
FR 15	Galimybė užduoti klausimą	2						X							X		
FR 16	Žymekliai yra rodomi 1h 30 min nuo jų pridėjimo, po to ištrinami	1						<u> </u>						X	<u> </u>		$\vdash$
FR 17	Administratorius gali ištrinti visus žymeklius	2			X									X			$\vdash$
NFR 1	Vartotojo prisijungimo vardas turi susidaryti bent iš 5 simbolių	2		X		Х											$\vdash$
NFR 2	J užduotus klausimus turi būti atsakyta ne vėliau kaip per 1h	1						Х									$\vdash$

2 pav. Užduočių atsekamumo matrica

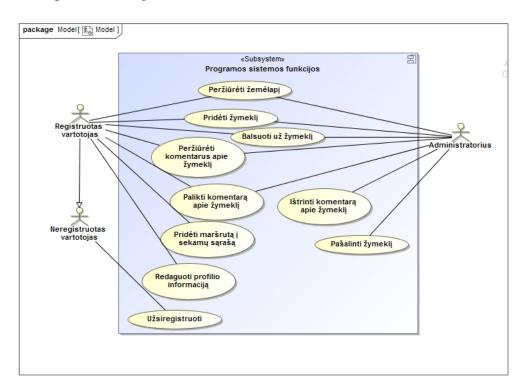
3.3. Žodynas

- Vartotojas klientas, prisiregistravęs prie aplikacijos.
- Neprisijungęs vartotojas vartotojas, kuris nėra atlikęs prisijungimo procedūros programėlėje ir neturi galiojančios prisijungimo sesijos.
- *Prisijungęs vartotojas* vartotojas, sėkmingai atlikęs prisijungimo procedūrą programėlėje ir turintis galiojančią prisijungimo sesiją.
- *Administratorius* vartotojas, atsakingas už sklandų programėlės veikimą, turintis padidintas teises paprastų vartotojų atžvilgiu.
- *Paskyra* registracijos metu kliento nurodyti duomenys (vardas, pavardė, elektroninio pašto adresas, prisijungimo vardas, slaptažodis), padedantys identifikuoti klientą.
- Facebook paskyra registracijos metu kliento autentifikacijai naudota paskyra.
- Pranešimas sistemos informacinė žinutė vartotojui naudojant Android pranešimus (angl. push notifications).
- *Žemėlapis* virtualus žemėlapis, kuriame matomi visi vartotojų pažymėti aktyvūs žymekliai, atitinkantys vartotojo nustatytą paieškos filtrą.
- Filtras savybė, pagal kurią filtruojama, kurių stotelių žymeklius vartotojui rodyti žemėlapyje.
- Reitingas žymeklio patikimumo rodiklis, žymintis pagal vartotojų balsus nustatomą tikimybę, kad žymeklio vietoje stovi keleivių kontrolė.
- Vieta GPS prieigos pagalba tiksliai nustatytos objekto buvimo koordinatės.
- Stotelė vieta, pro kurią reguliariai kursuoja viešasis transportas.

- Komentaras vartotojo nurodyta papildoma informacija apie žymeklio vietoje stovinčią keleivių kontrolę.
- *Maršrutas* tam tikro autobuso kelionės metu aplankomų stotelių sąrašas.
- *Keleivių kontrolė* kontrolieriai, tikrinantys, ar keleiviai turi galiojančius ir tinkamos nuolaidų grupės bilietus
- Programėlė aplikacija, kurioje vartotojas gali pamatyti ar pažymėti žemėlapių vietas, kuriose yra keleivių kontrolė.
- Facebook socialinis tinklas "Facebook".

3.4. Užduotys

3 pav. diagrama supaprastintai parodo aktorių atliekamas užduotis, sąveiką su sistema, kiekviena užduotis aprašuose išnagrinėta detaliau.

3 pav. Užduotys

3.5. Užduočių aprašai

Pateikiami užduočių tekstai leidžia konkrečiau suvokti aktoriaus veiksmų eiliškumą ir visas iškylančias aplinkybes užduoties atlikimo metu.

3.5.1. Registracija

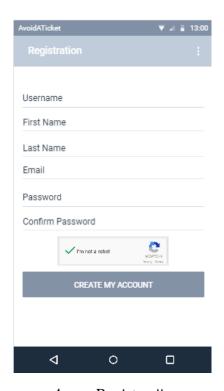
Pagrindinis scenarijus:

Vartotojas įsijungia programėlę ir patenka į prisijungimo langą (žr. 5 pav.). Joje spaudžia mygtuką "Register" ir patenka į registracijos langą (žr. 4 pav.). Registracijos lange vartotojas įveda prisijungimo vardą, savo vardą, pavardę, el. paštą, slaptažodį, slaptažodį pakartoja bei paspaudžia "Create

my account". Anketa sėkmingai sukuriama, vartojo įvesti duomenys išsaugomi duomenų bazėje ir vartotojas perkeliamas į prisijungimo langą.

Alternatyvūs scenarijai:

- 1. Jei slaptažodžio bei slaptažodžio pakartojimo laukai nesutampa, tada vartotojui programa pateikia informacinį pranešimą, kad įvesti slaptažodžiai nesutampa.
- 2. Jei įvestame slaptažodyje nėra skaičiaus ar didžiosios raidės, arba jis yra trumpesnis nei 5 simboliai, tada vartotojui programa pateikia informacinį pranešimą, kad slaptažodis netinkamas, jame privalo būti didžioji raidė ir skaičius ir kad jį turi sudaryti bent 5 simboliai.
- 3. Jei vartotojo įvestas prisijungimo vardas duomenų bazėje jau egzistuoja, tada vartotojui programa pateikia informacinį pranešimą, kad prisijungimo vardas netinkamas, nes jau yra vartotojas su tokiu prisijungimo vardu.
- 4. Jei vartotojo įvestame prisijungimo varde nėra 5 simbolių, programa pateikia informacinį pranešimą, kad prisijungimo vardas netinkamas, nes jame turi būti bent 5 simboliai.
- 5. Jei vartotojo įvestas el. paštas neatitinka el. pašto formato, programa informuoja vartotoją, kad įvestas el. paštas netinkamas.
- 6. Jei vartotojo įvestas prisijungimo vardas yra per ilgas, tada vartotojui programa pateikia informacinį pranešimą, kad prisijungimo vardas netinkamas, nes prisijungimo vardas negali būti ilgesnis nei 15 simbolių eilutė.
- 7. Jei vartotojo įvestas slaptažodis yra per ilgas, tada vartotojui programa pateikia informacinį pranešimą, kad slaptažodis netinkamas, nes slaptažodis negali būti ilgesnis nei 20 simbolių eilutė.
- 8. Jei dėl trikdžių duomenų bazėje vartotojui prisiregistruoti nepavyksta, tada vartotojui programa pateikia informacinį pranešimą, kad sistemoje įvyko klaida ir siūloma pabandyti prisiregistruoti vėliau.

4 pav. Registracija

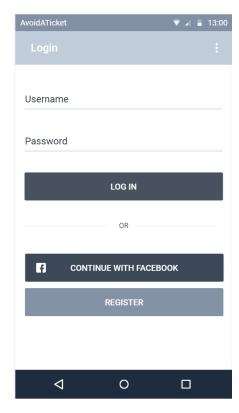
3.5.2. Prisijungimas

Pagrindinis scenarijus:

Vartotojas įsijungia programėlę ir patenka į prisijungimo langą (žr. 5 pav.). Prisijungimo lange įveda savo prisijungimo vardą ir slaptažodį, spaudžia mygtuką "Login", prisijungia ir yra perkeliamas į pagrindinį langą.

Alternatyvūs scenarijai:

- 1. Jei vartotojas su tokiu prisijungimo vardu duomenų bazėje nebuvo rastas, tada vartotojui programa pateikia informacinį pranešimą, kad vartotojas su tokiu prisijungimo vardu programėlėje neegzistuoja.
- 2. Jei vartotojo įvestas slaptažodis šiam prisijungimo vardui nesutampa su slaptažodžiu, esančiu sistemoje, tada vartotojui programa pateikia informacinį pranešimą, kad įvestas slaptažodis yra neteisingas.
- 3. Jei vartotojas prisijungimo lange spaudžia "Continue with Facebook" ir vartotojo "Facebook" programėlės anketa sėkmingai panaudojama prisijungimui prie "AvoidATicket" programėlės, tada vartotojas yra prijungiamas ir perkeliamas į pagrindinį langą.
- 4. Jei vartotojas prisijungimo lange spaudžia "Continue with Facebook" ir vartotojo "Facebook" programėlės anketos nepavyksta panaudoti prisijungimui prie "AvoidATicket" programėlės, tada vartotojui programa pateikia informacinį pranešimą, kad "Facebook" aplikacijos prisijungimo duomenų panaudoti nepavyko.
- 5. Jei dėl trikdžių duomenų bazėje vartotojui prisijungti nepavyksta, tada vartotojui programa pateikia informacinį pranešimą, kad sistemoje įvyko klaida ir siūloma pabandyti prisijungti vėliau.
- 6. Jei vartotojas praeitą sesiją neatsijungė, tada programėlė automatiškai prijungia vartotoją prie programėlės ir iškart vartotoją perkelia į pagrindinį langą.

5 pav. Prisijungimas

3.5.3. Profilio duomenų redagavimas

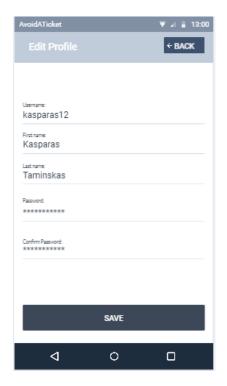
Pagrindinis scenarijus:

Vartotojas pagrindiniame lange spaudžia mygtuką, ant kurio parašytas jo vardas ir pavardė, ir tada patenka į profilio redagavimo langą (žr. 6 pav.). Ten iš el. pašto, slaptažodžio, vardo, pavardės laukų paspaudžia ant vardo lauko ir įveda naują vardą. Tada paspaudžia mygtuką "Save" ir pakeisti duomenys išsaugomi duomenų bazėje. Vartotojas apie tai informuojamas informaciniu pranešimu. Pakeitęs duomenis, vartotojas paspaudžia mygtuką "Back" ir grįžtą į pagrindinį langą.

Alternatyvūs scenarijai:

- 1. Jei įvestame slaptažodyje nėra skaičiaus ar didžiosios raidės, arba jis yra trumpesnis nei 5 simboliai, tada vartotojui programa pateikia informacinį pranešimą, kad slaptažodis netinkamas, jame privalo būti didžioji raidė ir skaičius ir kad jį turi sudaryti bent 5 simboliai.
- 2. Jei vartotojo įvestas prisijungimo vardas duomenų bazėje jau egzistuoja, tada vartotojui programa pateikia informacinį pranešimą, kad prisijungimo vardas netinkamas, nes jau yra vartotojas su tokiu prisijungimo vardu.
- 3. Jei vartotojo įvestame prisijungimo varde nėra 5 simbolių, programa pateikia informacinį pranešimą, kad prisijungimo vardas netinkamas, nes jame turi būti bent 5 simboliai.
- 4. Jei vartotojo įvestas el. paštas neatitinka el. pašto formato, programa informuoja vartotoją, kad įvestas el. paštas netinkamas.
- 5. Jei vartotojo įvestas prisijungimo vardas yra per ilgas, tada vartotojui programa pateikia informacinį pranešimą, kad prisijungimo vardas netinkamas, nes prisijungimo vardas negali būti ilgesnis nei 15 simbolių eilutė.

- 6. Jei vartotojo įvestas slaptažodis yra per ilgas, tada vartotojui programa pateikia informacinį pranešimą, kad slaptažodis netinkamas, nes slaptažodis negali būti ilgesnis nei 20 simbolių eilutė.
- 7. Jei dėl trikdžių duomenų bazėje vartotojui pakeisti duomenų nepavyksta, tada vartotojui programa pateikia informacinį pranešimą, kad sistemoje įvyko klaida ir siūloma pabandyti prisiregistruoti vėliau.

6 pav. Profilio redagavimas

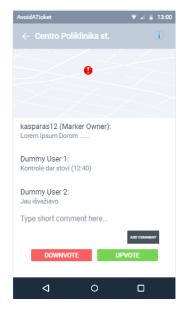
3.5.4. Komentaro apie žymeklį pridėjimas

Pagrindinis scenarijus:

Vartotojas paspaudžia ant žymeklio, sistema jį nukelia į žymeklio informacijos langą (žr. 7 pav.). Vartotojas žymeklio informacijos lange įrašo komentarą į tam skirtą laukelį, spaudžia "Siųsti". Sistema įrašo komentarą apie žymeklį į duomenų bazę. Sistema atvaizduoja komentarą komentarų sąrašo viršuje.

Alternatyvūs scenarijai:

1. Jei dėl trikdžių bandant pasiekti internetą, nepavyksta į duomenų bazę įrašyti vartotojo komentaro, tada vartotojui programa pateikia informacinį pranešimą, kad sistemoje įvyko klaida ir siūloma pabandyti vėliau.

7 pav. Žymeklio informacijos langas

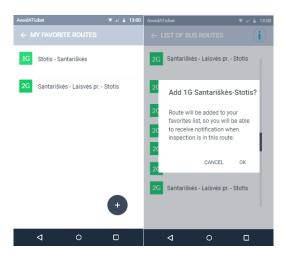
3.5.5. Maršruto pridėjimas į sekamų sąrašą

Pagrindinis scenarijus:

Vartotojas lange "Mano maršrutai" (žr. 8 pav.) spaudžia "+" ir sistema atidaro bendrą miesto autobusų sąrašą, kuriame neįtraukti vartotojo jau anksčiau pažymėti autobusai, kurių maršrutai įtraukti į sekamų sąrašą. Vartotojas paspaudžia ant jį dominančio autobuso sąrašo elemento iš bendro miesto autobusų sąrašo, tada sistema įtraukia pasirinktą autobuso maršrutą į vartotojo sekamų maršrutų sąrašą. Sistema parodo pranešimą pranešimų srityje "Autobuso autobusas maršrutas sėkmingai įtrauktas į sekamų maršrutų sąrašą". Sistema perkelia vartotoją i "Mano maršrutai" langą. Vartotojo pasirinktas autobuso elementas atvaizduojamas "Mano maršrutai" lango sąrašo gale.

Alternatyvūs scenarijai:

1. Jei dėl trikdžių bandant pasiekti internetą, nepavyksta vartotojui parodyti bendrą autobusų sąrašą ar pridėti autobuso maršrutą į sekamų maršrutų sąrašą, tada vartotojui programa pateikia informacinį pranešimą, kad sistemoje įvyko klaida ir siūloma pabandyti vėliau.

8 pav. Maršruto pridėjimo langas

3.5.6. Atsijungimas

Pagrindinis scenarijus:

Vartotojas pagrindiniame lange paspaudžia "Log Off", sistema jį atjungia ir vartotojas yra nukeliamas į prisijungimo langą.

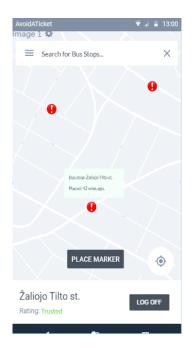
3.5.7. Žemėlapio ir jame esančių žymeklių peržiūra

Pagrindinis scenarijus:

Vartotojas prisijungęs patenka į pagrindinį langą (žr. 9 pav.), kuriame rodomi visi galiojantys žymekliai.

Alternatyvūs scenarijai:

- 1. Jei vartotojas neturi davęs sutikimo programėlei naudotis GPS, tada ji prašo prieigos prie GPS pateikdama informacijos langą.
  - (a) Jei vartotojas paspaudžia "Accept", programėlei duodamas sutikimas naudotis telefono GPS ir vartotojas yra nukeliamas į žemėlapio langą, kuriame rodomi visi galiojantys žymekliai.
  - (b) Jei vartotojas paspaudžia "Decline", programa pateikia informacinį pranešimą, kad negali parodyti žemėlapio, nes vartotojas nesuteikė prieigos prie GPS.
- 2. Jei programai nepavyksta rasti vartotojo buvimo vietos, tada vartotojui programa pateikia informacinį pranešimą, kad vartotojo buvimo vietos rasti nepavyko.

9 pav. Pagrindinis langas

3.5.8. Žemėlapio redagavimas. Žymeklių pridėjimas

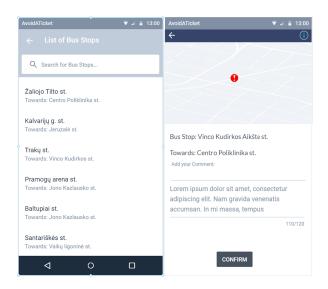
Pagrindinis scenarijus:

Vartotojas pagrindiniame lange paspaudžia "Put Marker" ir yra nukeliamas į žymeklių pridėjimo

langą (žr. 10 pav.), tada paspaudžia ant žemėlapio ir žymeklis yra padedamas toje vietoje, kur buvo paspausta.

Alternatyvūs scenarijai:

- 1. Jei vartotojas neturi davęs sutikimo programėlei naudotis GPS, tada ji prašo prieigos prie GPS pateikdama informacijos langą.
  - (a) Jei vartotojas paspaudžia "Accept", programėlei duodamas sutikimas naudotis telefono GPS ir vartotojas yra nukeliamas į žymeklių pridėjimo langą, kuriame rodomi visi galiojantys žymekliai.
  - (b) Jei vartotojas paspaudžia "Decline", programa pateikia informacinį pranešimą, kad negali parodyti žemėlapio, nes vartotojas nesuteikė prieigos prie GPS.
- 2. Jei programai nepavyksta rasti vartotojo buvimo vietos, tada vartotojui programa pateikia informacini pranešimą, kad vartotojo buvimo vietos rasti nepavyko.
- 3. Jei vartotojas bando padėti žymeklį vietoje, kuri yra nutolusi daugiau nei 1.5 km nuo vartotojo, tada vartotojui programa pateikia informacinį pranešimą, kad vartotojas negali dėti žymeklių vietose, nutolusiose nuo vartotojo per daugiau nei 1.5 km.

10 pav. Žymeklio pridėjimo langas

3.5.9. Žemėlapio redagavimas. Vartotojų balsavimas dėl žymeklio teisingumo

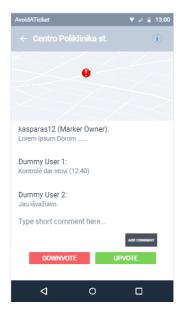
Pagrindinis scenarijus:

Vartotojas pagrindiniame lange paspaudžia "Open Map" ir yra nukeliamas į žemėlapio langą, kuriame rodomi visi galiojantys žymekliai. Vartotojas paspaudžia ant pasirinkto galiojančio žymeklio, kuris yra ne toliau nei 1,5km nuo jo dabartinės padėties ir yra nukeliamas į žymeklio balsavimo langą. Jei kontrolė vartotojo pasirinkto žymeklio vietoje jau nebestovi, vartotojas paspaudžia mygtuką "Nestovi", sistema išsaugoja vartotojo balsą duomenų bazėje, žymintį, kad kontrolė pasitraukė iš pasirinkto žymeklio vietos. Jei kontrolė žymeklio vietoje vis dar stovi, vartotojas paspaudžia mygtuką "Dar stovi" ir sistema išsaugo vartotojo balsą duomenų bazėje, patvirtinantį, kad kontrolė dar

yra pasirinkto žymeklio vietoje. Vartotojas, atidavęs savo balsą, yra perkeliamas į bendrą žemėlapio langą su visais galiojančiais žymekliais. Žymeklio, gavusio 51 procentų balsų, žyminčių, kad kontrolė žymeklio vietoje jau nebestovi, spalva yra pakeičiama į pilką.

Alternatyvūs scenarijai:

- 1. Jei vartotojas pasirenka žymeklį, esantį toliau nei 1,5km nuo jo esamos buvimo vietos, nustatytos pagal GPS, vartotojui nėra rodomas žymeklio balsavimo langas ir jam neleidžiama balsuoti.
- 2. Jei programai nepavyksta rasti vartotojo buvimo vietos, tada vartotojui programa pateikia informacini pranešimą, kad vartotojo buvimo vietos rasti nepavyko.
- 3. Jei vartotojas bando balsuoti už tą patį žymeklį antrą kartą, sistema jam praneša, kad jis jau balsavo anksčiau ir neįskaito vartotojo balso.

11 pav. Žymeklio informacijos langas

3.5.10. Žemėlapio redagavimas. Žymeklių trynimas

Pagrindinis scenarijus:

Administratorius pagrindiniame lange paspaudžia "Clear Markers", tada programėlė ištrina visus žymeklius, esamus žemėlapyje.

Alternatyvūs scenarijai:

1. Jei dėl trikdžių nepavykstą ištrinti bent vieno žymeklių, ištrinti žymekliai yra grąžinami į savo vietas ir programėlė informuoja administratorių informaciniu pranešimu, kad dėl trikdžių duomenų bazėje nepavyko ištrinti žymeklių ir siūloma administratoriui pabandyti vėliau.

3.5.11. Susisiekimas su administracija

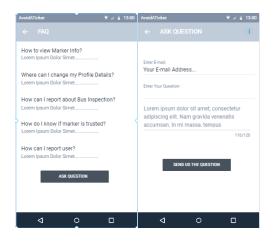
Pagrindinis scenarijus:

Vartotojas pagrindiniame lange paspaudžia "FAQ | Ask a question" ir patenka į D.U.K. langą (žr. 12

pav.). D.U.K lange vartotojas spaudžia "Ask a question" mygtuką ir patenka į klausimo uždavimo langą. Klausimo uždavimo lange vartotojas įveda savo el. paštą ir klausimą bei spaudžia "Send us the question". Klausimas nusiunčiamas sėkmingai, o programa informuoja vartotoją, kad klausimą nusiųsti pavyko.

Alternatyvūs scenarijai:

- 1. Jei vartotojas el. pašto lauką palieka tuščią, programa informuoja vartotoją, kad klausimo nusiųsti nepavyko, nes vartotojas nepateikė savo el. pašto.
- 2. Jei vartotojo įvestas el. paštas neatitinka el. pašto formato, programa informuoja vartotoją, kad įvestas el. paštas netinkamas.
- 3. Jei vartotojas klausimo lauką palieka tuščią, programa informuoja vartotoją, kad klausimo nusiųsti nepavyko, nes vartotojas klausimo lauką paliko tuščią.

12 pav. Susisiekimas su administracija

3.6. Reikalavimų - užduočių atsekamumo matrica

Ši matrica leidžia vaizdžiai užtikrinti, jog kiekvienam reikalavimui turime pritaikytą užduoties atvejį, t.y. nepalikome abstrakčių ir neaiškių kuriamos programos dalių. (Žr. 13 pav.)

		Esybés:															
			Neprisijungęs vartotojas	Prisijungęs vartotojas	Administratorius	Paskyra	Pranešimas apie netoliese stovinčią kontrolę	Pranešimas	Žemėlapis	Filtras	Maršrutas	Žymeklių sąrašas	Stotelė	Žymeklis	Reitingai	Vieta	Komentaras
Reikalavimai:			2	3	3	5	1	2	2	1	2	3	2	2	2	1	1
FR 1.1	Galimybė registruotis	1	Х														
FR 1.2	Galimybė prisijungti	2	Х			Х											
FR 2	Galimybė atsijungti	2		Х		Х											
FR 4	Galimybė keisti savo prisijungimo duomenis	2		Х		Х											
FR 5	Galimybė pažymėti netoliese esančią stotelę, kurioje yra kontrolė	3					Х						Х			Х	
FR 6	Galimybė peržiūrėti kitų vartotojų padėtus žymeklius	2							Х			Х					
FR 7	Galimybė pridėti maršrutą į sekamų maršrutų sąrašą	2								Х	Х						
FR8	Galimybė peržiūrėti ar sekamų maršrutų stotelėse nėra kontrolės	2									Х	Х	Х				
FR 9	Administratorius gali keisti vartotojo prisijungimo duomenis	2			Х	Х											
FR 10	Administratorius gali pridėti naują vartotoją ar administratorių	1			Х												
FR 11	Galimybė matyti kitų vartotojų padėtus žymeklius	2							Х			Х					
FR 12	Galimybė balsuoti ar žymeklis klaidingas, ar ne	1													Х		
FR 13	Galimybė palikti komentarą prie žymeklio	1															Х
FR 15	Galimybė užduoti klausimą	2						Х							Х		
FR 16	Žymekliai yra rodomi 1h 30 min nuo jų pridėjimo, po to ištrinami	1												Х			
FR 17	Administratorius gali ištrinti visus žymeklius	2			Х									Х			
NFR 1	Vartotojo prisijungimo vardas turi susidaryti bent iš 5 simbolių	2		Х		Х											
NFR 2	Į užduotus klausimus turi būti atsakyta ne vėliau kaip per 1h	1						Х									

13 pav. Užduočių atsekamumo matrica

Rezultatai ir išvados

Šiame etape sukurta įvadinė verslo taisyklių logika leidžia toliau sėkmingai detalizuoti sistemos komponentus pereinant į žemesnius abstrakcijos lygius - sistemą galima skaidyti į atskirus verslo esybių modulius ir kiekvieną jų nagrinėti atskirai. Kadangi ICONIX proceso esmė - klaidinga kiekvienos iteracijos įeiga, todėl nereikia baimintis likusių neapibrėžtumų ir abstraktumo - visa tai bus detalizuota kitų laboratorinių darbų metu.

Priedai

3.7. Rastų klaidų sąrašas

- 1. Struktūriniame esybių modelyje nebuvo Maršruto esybės.
- 2. Struktūriniame esybių modelyje Filtro esybė buvo agregacijos ryšiu sujungta su žymekliu.
- 3. Struktūriniame dalykinės srities modelyje buvo naudojamos ne tik agregacijos ir generalizacijos.
- 4. Netikslus funkcinis reikalavimas, nusakantis, kiek laiko po žymeklio pridėjimo jis yra matomas vartotojams.
- 5. Užduočių aprašymuose naudojama ne tik tiesioginė nuosaka.
- 6. Struktūriniame esybių modelyje nebuvo atskirų Paskiros ir "Facebook" paskyros esybių.
- 7. Nebuvo sunumeruoti paveikslėliai.
- 8. Nebuvo funkcinio reikalavimo vartotojo galimybei pasirinkti maršrutą ir tikrinti stoteles pagal jį.
- 9. Nebuvo funkcinio reikalavimo vartotojo galimybei filtruoti matomus žymeklius pagal pasirinktą maršrutą.
- 10. Netiksliai aprašytas poreikis, kokiu atstumu nuo vartotojo buvimo vietos, jis gali padėti žymeklį.

Literatūros sąrašas

- [1];itemsep Doc. dr. K. Petrausko Programų Sistemų Inžinerijos kurso konspektai
- [2];itemsep Doug Rosenberg and Matt Stephens "Use Case Driven Object Modeling with UML Theory and Practice"
- [3]; itemsep UML dokumentacija https://www.tutorialspoint.com/uml/uml_2_overview.htm
- [4];itemsep OMG UML v.2.5 Dokumentacija diagramoms, žymėjimui